

14 Mayıs 2002 tarih ve 24755 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan

**Yönetmelik**

Ulaştırma Bakanlığında :

**Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği  
(SHY-14A)**

**BİRİNCİ KISIM  
Genel Hükümler**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar**

**Amaç**

**Madde 1** — Bu Yönetmeliğin amacı, sivil hava alanlarının, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla onaylanan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi gereğince kurulan Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) tarafından yayımlanan EK-2, 3, 9, 10, 11, 14, 15, 17 ve Avrupa Sivil Havacılık Konferansı (ECAC) tarafından yayımlanan Doküman 30 da belirlenen standartlarda yapımı, işletimi ve sertifikalandırılması ile ilgili esasları belirlemektir.

**Kapsam**

**Madde 2** — Bu Yönetmelik kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel tüzel kişilerin hava alanı yapımı, işletimi ve sertifikalandırılması ile ilgili kuralları ve standartları kapsar.

**Hukuki Dayanak**

**Madde 3** — Bu Yönetmelik, Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 3348 sayılı Kanununun 2, 9, 12 ve 35 inci maddeleri ile 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 34 üncü ve müteakip maddeleri ile 148 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**Madde 4** — Bu Yönetmelikte geçen,

Bakan: Ulaştırma Bakanını,

Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,

ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,

ECAC: Avrupa Sivil Havacılık Konferansını,

Hava alanı: Karada ve su üzerinde, içerisindeki bina, tesis ve donatılar dahil hava araçlarının kalkması, inmesi ve yer manevraları için hazırlanmış, hava araçlarının bakım ve diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına, yük ve yolcu indirilip bindirilmesine elverişli tesisleri bulunan yerleri,

Kontrolsüz hava alanı: Aydınlatma ve seyrüsefer kolaylıklarının bulunmadığı, pilotların aletsiz ve görerek (VFR) iniş-kalkış yapabildikleri hava alanlarını,

Hava alanı rakımı: İniş sahasının en yüksek noktasının deniz seviyesinden yüksekliğini,

Meydan referans noktası: Hava alanının coğrafi pozisyonu belirlenmiş bir noktasını,

Meydan tanıtma işareti: Hava alanının havadan tanınmasına yardımcı olmak üzere meydana yerleştirilmiş bir işareti,

Pist: Bir kara meydanında uçakların iniş ve kalkışları için hazırlanmış dikdörtgen biçimde belirlenmiş sahayı,

İniş sahası: Hareket sahasının, uçakların iniş ve kalkışları için kullanılması amaçlanan bölümünü,

Hareket sahası - PAT (Pist-Apron-Taksiyolu) sahası: Bir hava alanında uçakların kalkış, iniş ve taksi yapması için kullanılan manevra ve park sahalarını,

Apron: Bir hava alanında hava araçlarının parklandırılmaları, akaryakıt ikmalleri, yolcu, yük, posta, kargo, indirme-bindirmeleri ve bakımlarının yapılabilmesi için belirlenmiş sahayı,

Uçak park sahası: Apronlarda bekleme yapan uçakların parklandırılmaları için belirlenmiş sahayı,

Apron yönetim servisi: Apronlarda hava araçlarının ve diğer vasıtaların hareket ve faaliyetlerini düzenlemek için temin edilmiş servisi,

Aşma sahası (clearway): Karada veya suda uçakların muayyen bir yüksekliğe kadar ilk tırmanışlarını yapabilmelerine elverişli şekilde hazırlanmış veya seçilmiş, ilgili otoritelerin kontrolü altında tutulan dikdörtgen biçimde belirlenmiş sahayı,

Durma uzantısı (Stopway): Kalkıştan vazgeçme halinde uçağın durabilmesine elverişli şekilde hazırlanmış, kalkış için mevcut koşu mesafesinin sonunda ve yer üzerinde belirlenmiş bir sahayı,

Eşik: Pistin iniş için kullanılabilen bölümünün başlangıcını,

Kaplama Sınıflandırma Numarası (PCN): Bir kaplamanın tahditsiz faaliyetler için taşıma mukavemetini ifade eden bir sayıyı,

Mania: Uçakların yer hareketleri için kullanılan yüzeylerde bulunan veya uçuştaki uçağın korunması için belirlenmiş yüzeyleri aşan bütün geçici, sabit ya da seyyar cisimler veya bunların bir kısmını,

Maniadan arındırılmış bölge: İç yaklaşma yüzeyi, iç geçiş yüzeyi, temkinli iniş yüzeyi, ve şerit sahanın, bu yüzeylerle sınırlanmış bölümü üzerinde, seyrüsefer amacıyla monte edilmiş, kırılabilir hafif kitlelerin dışındaki sabit maniaların ihlal etmediği hava sahasını,

Hava alanı yapımıcısı: Hava alanı yapımından sorumlu kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel tüzel kişileri,

Hava alanı işletmecisi: Hava alanı işletiminden sorumlu kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel tüzel kişileri,

Hava alanı kullanıcıları: Hizmet üretmek için hava alanı tesis ve kolaylıkları ile altyapısını kullanan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel tüzel kişileri,

Hava alanı sertifikası: Bu Yönetmelikte istenen koşulları sağlayan bir hava alanı için bu Yönetmeliğin EK-5 bölümünde bulunan ve Bakanlık tarafından hava alanı işletmecisine verilen belgeyi,

SÖU: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) tarafından yayımlanan eklerin son şeklinde yer alan standartlar ve önerilen uygulamaları, ifade eder.

Bu Yönetmelikte belirtilmeyen tanımlar için ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanımlar geçerlidir.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Genel Esaslar

#### Hava Alanlarının Yapımı ve İşletimi

**Madde 5** — Hava alanları, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 34 üncü maddesi gereğince, 3348 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde belirlenen esaslarda devlet veya kamu tüzel kişileri ile gerçek ve özel tüzel kişiler tarafından yapılır ve işletilir.

Sivil amaçlı hava alanı ve pist ile Türk Silahlı Kuvvetleri envanterinde bulunan ve Genelkurmay Başkanlığı ile Bakanlık arasında tanzim edilen protokol kapsamında sivil havacılık işletmeleri tarafından kullanılan hava alanlarındaki hangar, hizmet ve işletme tesisleri, bunlarla ilgili sistem ve kolaylıkların yeniden inşası ve geliştirilmesinde ihtiyaç ve standartlar, Genelkurmay Başkanlığı ile yapılacak koordinasyon sonucu Bakanlık tarafından saptanır.

Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından kullanılan sivil hava alanlarındaki askeri tesislerde hangar, hizmet ve işletme tesisleri, bunlarla ilgili sistem ve kolaylıkların yeniden inşası ve geliştirilmesinde ihtiyaç ve standartlar Bakanlık ile yapılacak koordinasyon sonucu saptanır.

Gerçek ve özel tüzel kişilerin hava alanı ve iniş şeritleri inşa etmesi ve işletmesi Genelkurmay Başkanlığının olumlu mütalaası üzerine Bakanlığın iznine bağlıdır.

Yapım izni, işletme ruhsatı ve hava alanı sertifikası süreye ve yükümlülüklerle bağlanabilir. Milli güvenliğin, kamu düzeninin ve sağlığının tehlikeye girebileceği kanaatini haklı kılacak nedenlerin varlığı halinde izin verilmez; verilen iznin kapsamı dışında bir kullanım durumunda sertifika ve işletme ruhsatı iptal edilir. Gerektiğinde hava alanı veya iniş şeridi kamulaştırılır.

#### İnşaat Sınırlamaları

**Madde 6** — 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 47 nci maddesi gereğince hava alanlarının ve ilgili tesis ve teçhizatın çevresinde, Bakanlıkça belirlenecek esaslar içinde ve saptanacak bir alan dahilinde izin alınmadıkça hava trafiği, uçuş güvenliği ve haberleşmeyi engelleyecek, seyrüseferi ve meydan güvenliğini tehlikeye düşürecek nitelikte ve yükseklikte bina, yapı, inşaat yapılması, ağaç ve direk dikilmesi, tesis kurulması yasaktır.

Bakanlık, hava alanları ve uçuş emniyeti tesisleri etrafında uçuş emniyetini tehlikeye düşürebilecek yapı, bina, ağaç, direk gibi tesisleri kaldırtabilir.

Bakanlık, belirli manialara veya yerlere, hava seyrüseferi yapan kişilerce görülebilmesi ve tanınabilmesi için gözle görülebilir işaretler veya radyo veya elektrik işaretlerinin konulmasını istemeye yetkilidir. İlgililer de istem doğrultusunda işlem yapmakla yükümlüdür.

Bakanlık, ilgili kuruluşların da görüşünü alarak hava alanları için yukarıda değinilen hususları kapsayan planları ve kuralları hazırlar ve yayımlar.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen hususlar için 3194 sayılı İmar Kanununda belirlenen yasaklama ve cezai hükümler uygulanır. Anılan kanunların cezai hükümleri kapsamına girmeyen hallerde 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu hükümleri uygulanır.

Konulan sınırlamalar, 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla onaylanan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi gereğince kurulan ICAO tarafından yayımlanan EK-14 ün ve bu eke ilişkin olarak yayımlanan dokümanların son şeklinde belirlenen standart ve tavsiyelerin altında olamaz.

### **Güvenlik Tedbirleri**

**Madde 7** — Bakanlık, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 40 ıncı maddesi gereğince kamu ve özel hava alanlarında can ve mal güvenliğinin sağlanması, yolcu ve eşya trafiğinin güvenlik içinde yürütülmesi, yangın ve benzeri tehlikelere karşı korunması amacı ile gereken önlemleri alır, aldırır ve denetler.

a) Sivil trafiğe açık hava alanlarındaki güvenlik önlemlerinin, ICAO EK-17 ile Doküman 8973, ECAC Doküman 30 ve Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programında belirtilen standartlarda alınması zorunludur.

b) Türk Silahlı Kuvvetleri envanterinde bulunan ve Genelkurmay Başkanlığı ile Bakanlık arasında tanzim edilen protokol kapsamında sivil havacılık işletmeleri tarafından kullanılan hava alanlarındaki sivil terminal tesislerinin işletmecisi tarafından alınacak güvenlik tedbirlerine ilişkin uygulamalar Genelkurmay Başkanlığının olumlu mütalaası alınarak yürütülecektir.

### **Minimum Gereklilikler**

**Madde 8** — Hava alanlarının yapımı, işletimi ve sertifikalandırılması işlemlerinde 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla onaylanan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi gereğince ICAO tarafından yayımlanan EK-2, 3, 9, 10, 11, 14, 15 ile 17 nin ve bunlara ilişkin yayımlanan dokümanların son şeklinde belirtilen standart ve tavsiyeler ile ECAC tarafından yayımlanan Doküman 30 da belirtilen standartların altında bir uygulama yapılamaz.

### **Master Plan**

**Madde 9** — (Değişik fıkra:RG-2/10/2011-28072) 17 ve 18 inci maddelerde belirtilen havaalanlarının işletmecileri; hava ve kara tarafındaki tüm sistem ve donanımlar, ekonometrik modele dayalı olarak trafik tahminleri, hava ve kara tarafındaki kapasite açısından kritik tesisleri olan pist, apron, otopark ve erişim hattı kapasiteleri, mevcut kapasitelerin trafik tahminlerine göre hesaplanan gerekli kapasitelerle karşılaştırılması ile yıllara göre gerekli ek kapasitelerin belirlendiği ve havaalanı arazisinin ihtiyaçlar doğrultusunda daha gerçekçi değerlendirilmesi için beşer yıllık periyotlar halinde gözden geçirilmek üzere yirmi yılı kapsayacak Gelişim Master Planlarını ICAO tarafından yayımlanan Doküman 9184-AN/902 Kısım 1 (Master Planlama) dokümanında belirtilen usul ve esaslar dâhilinde hazırlar. Ancak, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinde işletilmekte olan veya bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce yapımına başlanan havaalanlarında master planın hazırlanması zorunlu değildir. Bu havaalanlarının işletmecilerinin, işlettikleri havaalanlarındaki gelişim sahalarını Havaalanı Genel Vaziyet Planı üzerinde işaretleyerek Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne sunması yeterlidir.

Türk Silahlı Kuvvetleri Envanterinde bulunan ve Genelkurmay Başkanlığı ile Bakanlık arasında tanzim edilen protokol kapsamında sivil havacılık işletmeleri tarafından kullanılan hava alanlarındaki sivil terminal tesislerinin işletmecisi tarafından sivil amaçlı kullanımına ilişkin olarak hazırlanacak Gelişim Master Planları Genelkurmay Başkanlığının olumlu mütalaası alınarak hazırlanacaktır.

Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından kullanılan sivil hava alanlarındaki askeri tesislerin gelişimini planlamak üzere Genelkurmay Başkanlığı tarafından hazırlanacak Gelişim Master Planları Bakanlık ile koordine edilerek hazırlanacaktır.

### **Kalite Güvence Sistemi**

**Madde 10** — Bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinde belirtilen "A Grubu Sertifika"ya sahip hava alanının işletmecisinin, TSE, ISO veya CEN standartlarında bir kalite güvence sistemi oluşturması ve işletme süresince bunu muhafaza etmesi ve sertifika işlemlerini tamamladıktan sonra en geç 3 yıl içerisinde bunu Bakanlığa belgelemesi zorunludur.

a) Bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinde belirtilen "B Grubu Sertifika" veya "C Grubu Sertifika"ya sahip hava alanları için kalite güvence sistemi oluşturulması ihtiyaridir. Ancak, Bakanlığın bu hava alanlarının herhangi biri için kalite güvence sistemi oluşturulmasını talep etmesi halinde oluşturulması zorunludur.

b) Kalite güvence sistemini istenilen süre içerisinde oluşturamayan işletmecinin sertifikası iptal edilir.

### **Sigorta**

**Madde 11** — Bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinde belirtilen "A Grubu Sertifika" alacak olan hava alanının işletmecisinin ICAO ve ECAC kuralları ile 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve bu Yönetmelikte istenen standartları sağlayamamasından kaynaklanan kusur veya eksikliklerinden dolayı 3 üncü şahıslara verebileceği zararların tazmini için, hava alanı işletmecisi tarafından 3 üncü Şahıslar Mali Mesuliyet Sigortası yaptırılması zorunludur.

a) Bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinde belirtilen "B Grubu Sertifika" veya "C Grubu Sertifika" alacak olan hava alanları için bu maddede belirtilen sigortanın yaptırılması ihtiyaridir. Ancak, Bakanlığın bu hava alanlarının herhangi biri için sigorta yaptırılmasını talep etmesi halinde yaptırılması zorunludur.

b) Hava alanı işletmecisi, ilgili kurum ve kuruluşlar ile gerekli koordinasyonu sağlayarak ve uluslararası standartları da dikkate alarak sigorta alt limitlerini belirlemek ve bunu Bakanlığa bildirmek zorundadır.

### **Hava Alanının Uluslararası Trafîğe Açılması**

**Madde 12** —Uygun teknik ve özelliklere sahip, gümrük, pasaport, güvenlik hizmeti ve donanımı, haberleşme, sağlık, yakıt, ikram, yer hizmetleri ve bunlara benzer işlemlerin yapılması için kolaylıkları bulunan hava alanları uluslararası trafîğe açılabilir.

Bir hava alanının uluslararası trafîğe açılması için;

a) Bu Yönetmelikte istenen şartların sağlanarak işletme ruhsatı alınması ve hava alanı sertifika işlemlerinin tamamlanması,

b) ICAO EK-2, 3, 9, 10, 11, 14, 15, 17 ve bu eklere ilişkin olarak yayımlanan dokümanlarda belirtilen standartlar ve önerilen uygulamaların hava alanında sağlandığının tüm ilgili kuruluşlar arasında sağlanacak koordinasyon sonucunda ilgili kuruluşlar tarafından tespit ve teyit edilmesi, zorunludur.

### **Sertifika Geçerliliği**

**Madde 13** — Hava alanı işletmecisi hava alanı sertifikası hamilidir. Hava alanı işletmecisi, işletim faaliyetine son vermek isterse 3 ay önceden bunu Bakanlığa ve hava alanı kullanıcılarına bildirmesi gerekmektedir. Bakanlığın sertifikanın iptalini uygun görmesi halinde, başka bir işletmeciye sertifika verilmeye kadar, Bakanlık hava alanını operasyonlara kapatabilir.

Bakanlık tarafından bir hava alanının operasyonlara kapatılması söz konusu olduğunda Genelkurmay Başkanlığı ihtiyaçları göz önünde bulundurulur.

### **Eğitim**

**Madde 14** — Hava alanı işletmecisi, hava alanı hizmetlerinin uluslararası seviyede yapılmasını sağlamak amacıyla, hava alanı organizasyon şeması içinde yer alan tüm personelin sürekli eğitimlerini sağlamak ve bunu teminen tüm personelin işbaşı ve tazeleme eğitimlerini yaptırarak sertifikalandırmak için yıllık periyodik kurslar düzenlemek ve hazırlayacağı eğitim programının bir suretini Bakanlığa göndermek zorundadır.

Hava alanı güvenlik hizmetlerinde çalışan tüm personelin yetkilendirilmiş bir eğitim kurumunda işbaşı ve tazeleme eğitimlerinin yaptırılarak sertifikalandırılması zorunludur.

### **Ücret tarifeleri**

**Madde 15** — Hava alanlarının kullanılması, tesislerinden faydalanılması ve verilen hizmetler karşılığında alınacak ücretler 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 37 nci maddesi gereğince işletmeci tarafından hazırlanacak tarifelerle saptanır.

a) Ücret tarifeleri, Bakanlığın onayını almadan ve en az 15 gün önceden 3 üncü şahıslara duyurulmadan yürürlüğe konamaz.

b) Hava alanı işletmecisi, bu maddede belirtilen ücretleri belirlemeden önce, hava alanı ücretleri konusunda ICAO Doküman 9082 ve Doküman 9161 gereğince hava alanı kullanıcılarını bilgilendirir.

c) Kullanıcılar, ilgili hava alanındaki trafik öngörülerini, filo yapısı ve ihtiyaçları hakkında hava alanı işletmecisine gerekli bilgileri sunmak zorundadır.

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

### **Hava Alanlarının Sınıflandırılması**

#### **Küçük Hava Alanı**

**Madde 16** — Küçük hava alanı, EK-14 Tablo 1.1 de kod numarası 1, 2 ve kod harfi A,B,C olarak belirlenen uçak referans baz uzunluğu 1200 m'den küçük olan hava alanıdır.

Ana pist için gerekli gerçek uzunluk, uçak referans baz uzunluğunun yöresel şartların gerektirdiği düzeltmelerin (yükseklik, sıcaklık ve eğim) yapılması ile elde edilen metre biriminden pist boylarıdır.

Hava Alanı Tasarım Kılavuzu EK inde yayımlanan liste ve benzeri uçakların manevra yapabileceği ebatları içeren pisti olan, ancak aydınlatma ve gelişmiş seyrüsefer cihazlarının bulunmadığı, pilotların aletsiz ve görüşerek (VFR) iniş-kalkış yapabildikleri, basit teknik yapılar dışında önemli üstyapı tesisleri bulunmayan hava alanıdır.

Bu hava alanlarına hava yolu işletmeleri tarafından yapılacak iniş ve kalkışlar hava yolu işletmecisi ve kaptan pilotun yetki ve sorumluluğundadır.

#### **Orta Büyüklükteki Hava Alanı**

**Madde 17** — Orta büyüklükteki hava alanı, EK-14 Tablo 1.1 de kod numarası 3 olan, kod harfi A,B,C,D olarak tariflenen, uçak referans baz uzunluğu 1200 ile 1800 m arasında olan hava alanıdır.

Ana pist için gerekli gerçek uzunluk, uçak referans baz uzunluğunun yöresel şartların gerektirdiği düzeltmelerin (yükseklik, sıcaklık ve eğim) yapılması ile elde edilen metre biriminden pist boylarıdır. En az iki uçak kapasiteli apronu olan ve uçuş emniyeti bakımından asgari uçuş ünitelerine sahip hava alanıdır. Bu tür hava alanlarının iç hatlarda ve Hava Alanı Tasarım Kılavuzu EK inde yayımlanan liste ve benzeri uçakların manevra yapabileceği ebatları içeren yolcu ve personel ihtiyacını karşılayabilecek terminal, teknik blok, kule, seyrüsefer cihazları, donanım yapıları, güvenlik ve benzeri gibi üstyapı binalarının yer aldığı; gece uçuşları

düşünüldüğü hallerde ise, gerekli basit pist aydınlatma ve yeterli enerji teminine yönelik tesisleri de içeren ünitelere sahip olması gerekmektedir.

Bu hava alanlarının dizayn kriterleri bakımından üst grup uçaklarının fiziki boyutlarına gelişebilirliğinin tasarım aşamasında dikkate alınması zorunludur.

#### **Büyük Hava Alanı**

**Madde 18** — Büyük hava alanı, EK-14 Tablo 1.1 de kod numarası 4 olan, kod harfi C,D,E,F olarak tariflenen, uçak referans baz uzunluğu 1800 m'den büyük olan hava alanıdır.

Ana pist için gerekli gerçek uzunluk, uçak referans baz uzunluğunun yöresel şartların gerektirdiği düzeltmelerin (yükseklik, sıcaklık ve eğim) yapılması ile elde edilen metre biriminden pist boylarıdır.

Hava alanı trafik kapasitesine göre apron ve taksi yollarını içeren büyük hava alanları, orta ve büyük gövdeli uçakların değişik hava koşullarında aletli (IFR) iniş ve kalkış yapabilecekleri, ICAO tarafından yayımlanan EK-2, 3, 9, 10, 11, 14, 15 ile 17 nin ve bunlara ilişkin yayımlanan dokümanların son şeklinde belirtilen tüm standart ve tavsiyelere uygun iç ve dış hat trafiğine müsait alt ve üst yapı kriterleri ile hava alanının seçilmiş kategorisine göre aydınlatma, sinyalizasyon ve uçuş güvenliği gibi elektronik ve seyrüsefer sistemlerine sahip ve bulunduğu yerleşim bölgesinin gelişimine göre büyüme potansiyeli olan hava alanıdır.

## **İKİNCİ KISIM**

### **Hava Alanlarının Yapımı, İşletimi ve Sertifikalandırılması**

#### **BİRİNCİ BÖLÜM**

##### **Hava Alanlarının Yapımı**

#### **Yapım İzni Talebi**

**Madde 19** — Hava alanı yapımcısı, işletmeci ile birlikte, inşa edilecek hava alanı ve inşaat sonrasında hava alanının işletimiyle ilgili bilgileri kapsayan, EK-1 de belirtilen Hava Alanı Yapımı Başvuru Formunda istenen bilgi ve belgeleri eksiksiz olarak hazırlayıp Bakanlığa sunar.

#### **Yapım İzni Talebinin İncelenmesi**

**Madde 20** — Hava alanı yapımcısı tarafından sunulan ve bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen yapım izin talebi, Genelkurmay Başkanlığının olumlu mütalaası ve Çevre Bakanlığından alınacak "Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED)" raporu veya "Çevresel Etkileri Önemsizdir" kararı sonucunda, bu Yönetmeliğin 21 inci maddesinde belirtilen komisyon tarafından değerlendirilir. Bakanlık gerek gördüğü hallerde diğer Bakanlık ve kamu kurum ve kuruluşlarının görüşünü alır.

#### **Hava Alanı Yapım Taleplerini İnceleme Komisyonu**

**Madde 21** — Hava alanı yapım talepleri bu iş için Bakan onayı ile oluşturulan ve bir başkan ile dört üyeden oluşan inceleme komisyonunca incelenir. Bu komisyon Sivil Havacılık Genel Müdürü veya Yardımcısının başkanlığında Demiryollar, Limanlar, Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürü veya Yardımcısı, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürü veya Yardımcısı, Genelkurmay Başkanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinden oluşur.

Komisyon, hava alanı yapım taleplerini 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, bu Yönetmelik, ICAO tarafından yayımlanan ekler ve bu eklere ilişkin olarak yayımlanan dokümanların son şeklinde belirtilen tüm standart ve tavsiyelerde belirtilen hususlar ile ECAC tarafından yayımlanan Doküman 30'da belirtilen standartları dikkate alarak en geç 60 gün içerisinde değerlendirir.

Komisyon kararları oybirliği esasına göre alınır; her üyenin bir oy hakkı vardır; çekimser oy kullanılamaz. Hava alanı yapım izni Bakanın onayı ile verilir.

Yapım izninin alınmasını müteakip, işe başlamadan önce 3348 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi gereğince izin sahibi hava alanına ait proje ve şartnameleri Bakanlığın onayına sunacaktır. Proje ve şartnamelerin inceleme süresi başvuru tarihinden itibaren 60 gündür.

#### **Hava Alanı Yapımının Denetimi**

**Madde 22** — Hava alanı yapımının; gerek görülen süre ve periyotlarla onaylanan projeye, teknik şartnameye, ICAO ve ECAC standartlarına uygunluğu Bakanlıkça denetlenir.

## **İKİNCİ BÖLÜM**

### **Hava Alanlarının İşletilmesi**

#### **Hava Alanı İşletme Ruhsatı Talebi**

**Madde 23** — Hava alanının inşaatının tamamlanmasına en az 3 ay kala hava alanı işletmecisi, Hava Alanı İşletimi Başvuru Formunu (EK-2), formda belirtilen bilgi ve belgeleri tamamlayarak eksiksiz olarak Bakanlığa sunar.

a) Talepler, bu Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde belirtilen inceleme komisyonu tarafından değerlendirilir ve değerlendirme sonucu en geç 60 gün içinde talep sahibine bildirilir.

b) Hava alanı yapımını müteakip, Hava Alanı İşletimi Başvuru Formundaki hususlar Bakanlık tarafından mahallinde denetlenir. Denetleme sonucunun olumlu olması durumunda, işletmeciyeye Hava Alanı İşletme Ruhsatı (EK-3) Bakanın imzasıyla verilir.

c) Bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde belirtilen hava alanlarına işletme ruhsatı verilebilmesi için asgari ICAO Doküman 9150 AN/899'da belirtilen standartların sağlanması zorunludur.

Bu standartları sağlamayan hava alanlarına işletme ruhsatı verilmez; can, mal ve uçuş emniyetinin sağlanması amacıyla hava alanı işletmecisi ile ilgili kurum ve kuruluşlar arasında gerekli protokollerin yapılması koşuluyla, "Kontrolsüz Hava Alanı" olarak işletilmesine müsaade edilebilir.

d) İşletmeci, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, bu Yönetmelik, ICAO tarafından yayımlanan ekler ve bu eklere ilişkin olarak yayımlanan dokümanlarda belirtilen tüm standart ve tavsiyelerde belirtilen hususlar ile ECAC tarafından belirlenen standartlar dahilinde işletme yapmak zorundadır.

**(Ek fıkra:RG-2/10/2011-28072)** Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından işletilmekte olan havaalanlarının işletiminin, mer'i mevzuat çerçevesinde başka bir işletmeci kurum/kuruluşa devredilmesi halinde; devir edilecek havaalanı için devir tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde bu Yönetmelik hükümlerine göre devir alan kurum/kuruluş tarafından kendi adına havaalanı işletme ruhsatı ve/veya havaalanı sertifikası alınması zorunludur.

**(Ek fıkra:RG-2/10/2011-28072)** Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından yapılacak olan ihale şartname ve sözleşmelerinde, ICAO tarafından yayımlanan Ek-14'te belirtilen standartlar ve tavsiyeler kapsamında belirlenecek olan havaalanı referans kodu ve pist statüsüne göre hangi fiziki düzenlemelerin yapılması gerektiği ve havaalanının hangi şartlarda işletilebileceği hususu ile havaalanının azami gelişim durumunu içeren esaslar açıkça belirtilir. Eğer ruhsata esas yerine getirilmesi gereken hususlar, ek bir süreyi gerektirecek ilave yatırımları içeriyorsa; bir yıllık ruhsat ve/veya sertifika alma süresi, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından belirlenerek, sözleşmede yer alacak süre zarfında uzatılabilir. Ancak ruhsat ve/veya sertifika alma süresi iki yılı geçemez.

**(Ek fıkra:RG-2/10/2011-28072)** İlave süre dâhil tüm bu süre boyunca; söz konusu havaalanı, bu Yönetmelik kapsamı itibarıyla Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından belirlenecek kilit personelin denetimi, gözetimi ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü sorumluluğu altında işletilmeye devam edilir. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından sürekli olarak denetlenen havaalanında işletim sırasında oluşabilecek eksiklik ve aksaklıklardan Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü sorumludur. Bu nedenle Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü bu tür eksiklik ve aksaklıkların oluşmaması için her türlü tedbiri alır ve/veya aldırır.

**(Ek fıkra:RG-2/10/2011-28072)** Devir alan işletmeci kurum/kuruluşa, kendi adına işletme ruhsatı ve/veya havaalanı sertifikası verildiği tarih itibarıyla; Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü adına tanzim edilen işletme ruhsatı ve/veya havaalanı sertifikası iptal edilmeyerek; havaalanının Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne geri devir tarihi olan işletme süresinin bitiş tarihi itibarıyla, "temdit" edilmek üzere askıya alınır. İşletme süresi bitiş tarihine kadar, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından, temdit işlemlerinin tamamlanması zorunludur.

**(Ek fıkra:RG-2/10/2011-28072)** İşletim süresi sonunda, havaalanının, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından geri alınmadan bir başka işletmeciyeye devir edilmesi halinde de bu madde hükümleri uygulanır.

**(Ek fıkra:RG-2/10/2011-28072)** Havaalanı için, belirlenen süre içinde devir alan kuruluş tarafından işletme ruhsatına esas şartların oluşturulmaması ve işletme ruhsatı alınmaması halinde havaalanının işletimi, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından geri alınır.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Hava Alanlarının Sertifikalandırılması

#### Sertifika İşlemleri

**Madde 24** — İşletme ruhsatı alan işletmeci, hava alanında uçuş emniyeti, yer emniyeti ve düzen ile verimliliği sağlamak amacıyla bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinde belirtilen hava alanları için hava alanı sertifikası almak zorundadır. Bunun için, hava alanı sahası, tesisleri, servisleri, ekipmanları, işletme prosedürleri, organizasyon ve yönetim ile emniyet yönetim sistemine ilişkin tüm bilgileri içeren, ICAO Doküman 9774 AN/969'da öngörülen standartlarda hazırlayacağı aşağıdaki bilgileri de kapsayan Hava Alanı Kılavuzunu, Hava Alanı Sertifikası Başvuru Formunu (EK-4) ekinde Bakanlığa sunar.

#### a) Genel Bilgiler

- 1) Kılavuzun kapsam ve amacı,
- 2) Ulusal mevzuatta yer aldığı üzere, hava alanı sertifikası ve kılavuz için hukuki dayanaklar,
- 3) Hava alanı kullanım koşulları - hava alanının her zaman uçak iniş ve kalkışlarına hizmet için açık olduğu zamanlarda ayrımsız herkes için eşit şart ve koşullarda açık olacağına dair beyan,

- 4) Son havacılık bilgileri ve bunların yayımlanmasına ilişkin prosedürler,
- 5) Uçak bilgileri kayıt sistemi,
- 6) Hava alanı işletmecisinin yükümlülükleri.

**b) Hava Alanı Sahasının Özellikleri**

- 1) Özellikle rüzgar yönü göstergelerinin yerini belirten, hava alanı operasyonuna ait ana hava alanı tesislerinin yer aldığı hava alanı planı,
- 2) Hava alanı sınırlarını gösteren hava alanı planı,
- 3) Hava alanının en yakın şehir veya başka yerleşim yerlerinden olan uzaklığı ile hava alanı sınırları dışında bulunan ancak hava alanına ait tesisler ve ekipmanın yeri,
- 4) Aşağıdakilere ilişkin mülkiyet bilgileri:
  - 4.1) Hava alanı sahası,
  - 4.2) Mülkiyet belgelerinde hava alanı sınırları belirtilmemişse hava alanının kurulu bulunduğu mülkiyetin tapu bilgileri, hava alanı sınırları ile konumunu gösteren plan.

**c) Havacılık Bilgi Servisine Rapor Edilmesi Gereken Hava Alanı Özellikleri**

- 1) Genel Bilgiler:
  - 1.1) Hava alanının adı,
  - 1.2) Hava alanının yeri,
  - 1.3) Dünya Geodetik Sistemi - 1984 (WGS-84) referans bilgilerine göre belirlenen hava alanı referans noktası coğrafi koordinatları,
  - 1.4) Pist başı, pist sonu, pist boyunca yüksek ve düşük noktalardaki kod değerleri,
  - 1.5) Hava alanı referans sıcaklığı,
  - 1.6) Hava alanı yer ışıkları detayı,
  - 1.7) Hava alanı işletmecisinin adı, adresi ve temas kurulacak iletişim bilgileri.
- 2) Hava Alanı Fiziksel Bilgileri:
  - 2.1) Gerçek pist yönü, pist tanım numarası, uzunluğu, genişliği, ötelenmiş eşik yeri, eğimi, yüzey tipi, pist tipi ve hassas yaklaşma pisti için maniadan arındırılmış bölgenin varlığı,
  - 2.2) Şerit sahanın, aşma sahasının (clearway) ve durma uzantısının (stopway) uzunluğu, genişliği ve kaplama cinsi,
  - 2.3) Taksiyolunun uzunluğu, genişliği ve yüzey tipi,
  - 2.4) Apron yüzey tipi ve uçak park yerleri,
  - 2.5) Yaklaşma prosedürlerine ait elemanlar, yaklaşma ışığı tipi ile görsel yaklaşma eğim gösterge sistemi (PAPI/APAPI ve VASIS/AT-VASIS); pist, apron ve taksiyolu işaretlemesi ve ışıklandırması, taksiyollarındaki diğer görsel yardımcılar,
  - 2.6) VOR cihazının hava alanındaki kontrol noktasının yeri ve radyo frekansı,
  - 2.7) Standart taksiyollarının yerleri ve özellikleri,
  - 2.8) Her bir eşik için coğrafi koordinatları,
  - 2.9) Taksiyolu merkez hattı noktalarının coğrafi koordinatları,
  - 2.10) Her bir uçak park yerinin coğrafi koordinatları,
  - 2.11) Yaklaşma ve kalkış alanlarında iç yatay düzlemde ve hava alanı çevresinde önemli maniaların EK-14 ve EK-15'de belirttiği şekliyle yüksekliği ile coğrafi koordinatları,
  - 2.12) Uçak sınıflandırma numarası (ACN), kaplama sınıflandırma numarası (PCN) yöntemine göre kaplama yüzeyi tipi ve taşıma gücü,
  - 2.13) Apronda belirlenmiş bir veya daha fazla uçuş öncesi altimetre kontrol yeri ve rakımı,
  - 2.14) İlan edilen mesafeler: Kalkış koşusu için mevcut mesafe (TORA), mevcut kalkış mesafesi (TODA), mevcut hızlanma-durma mesafesi (ASDA), mevcut iniş mesafesi (LDA),
  - 2.15) Hareket kabiliyetini kaybetmiş uçakların kaldırılma planı, kaldırma işlemini koordine edecek yetkili kişinin telefon/teleks/faks/e-mail numaraları ve hava alanına inebilecek en büyük uçağın kaldırılması için gerekli teçhizat listesi,

2.16) Kurtarma ve yangınla mücadele: Hava alanını kullanan en uzun uçağa göre belirlenen ICAO EK-14 ve bu eke ilişkin olarak yayımlanan dokümanlarda belirtilen standartlarda yangın kategorisi ve bu kategoriye uygun ekipman ve araçların tip ve sayısı,

2.17) Dış çevre kontrol noktaları, hava alanına giriş kontrol noktaları, teknik blok, kargo ve posta terminali, ikram tesisleri, uçak bakım hangarları, yakıt kuruluşları, itfaiye, otopark yerleri, kayıp bagaj, bomba imha çukuru, terminal ve apron giriş kontrol noktaları, kriz merkezi ve benzeri işaretlendiği hava alanı haritası.

**d) Hava Alanı İşletme Prosedürlerinin ve Emniyet Tedbirlerinin Özellikleri**

- 1) Hava Alanı Raporlama İşlemleri:

Havacılık Bilgi Servisindeki (AIS) hava alanı bilgilerinde olan değişikliklerinin ve NOTAM taleplerinin raporlanması ile ilgili prosedürlerin özellikleri aşağıdakileri içermelidir;

  - 1.1) Bakanlığa her türlü değişikliğin rapor edilmesi, hava alanı operasyonlarının normal saatleri içinde veya dışında her türlü değişikliğin kayda geçirilmesine ilişkin düzenleme,
  - 1.2) Değişikliklerin bildiriminden sorumlu kişilerin isimleri ve görevleri, hava alanı operasyonlarının normal saatleri içinde veya dışında buldukları telefon numaraları,

1.3) Değişikliklerin rapor edileceği yerin adresi ve telefon numaraları.

2) Hava Alanı Hareket Sahasına Erişim:

Hava alanı, sivil havacılığa karşı oluşabilecek yasadışı müdahalelerin önlenmesi, hareket alanına insan, araç, ekipman, hayvan veya başka şeylerin izinsiz girişinin önlenmesi gibi işlerden sorumlu kurumla işbirliği içerisinde geliştirilmiş ve takibi yapılması gereken prosedürlerin özellikleri aşağıdakileri içermelidir;

2.1) Hava alanı işletmecisi, hava alanının herhangi bir veya birkaç ünitesini işleten işletmeci, uçak işletmecisi, hava alanı emniyet birimi, Bakanlık ve diğer resmi dairelerin rolü,

2.2) Hava alanına erişimin kontrolünden sorumlu personelin isimleri ve görevleri ayrıca normal mesai saatleri içinde ve dışında bu personel ile temas kurulabilecek telefon numaraları.

3) Hava Alanı Acil Durum Planı:

Hava Alanı Acil Durum Planı, ICAO EK-17, Doküman 8973, ECAC Doküman 30 ve Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programında belirtilen standartlarda olmalı ve aşağıdaki bilgileri içermelidir;

3.1) Uçuş halindeki uçağın arızalanması, yapılarıdaki yangınlar, bomba tehlikesi dahil uçak veya binalara yapılacak sabotajlar gibi hava alanında veya yakınlarında meydana gelen acil durum hallerine ilişkin planlar ile uçağın yasadışı müdahale ile ele geçirilmesi ve "acil durum anında" ve "acil durum sonrasında" mevcut mülhazaları içeren hava alanı olaylarını içeren planlar,

3.2) Acil durum hallerinde kullanılacak olan tesis ve ekipmana ilişkin olarak yapılan tetkiklerin detayları ve bu tetkiklerin yapıma sıklığı,

3.3) Acil durum planlarını tetkik etmek için yapılan tatbikatların detayları ve bu tatbikatların yapıma sıklığı,

3.4) Saha görevleri için hava alanı içinde ve dışında yetkili organizasyon, kurum ve kişilerin listesi, onların telefon ve faks numaraları, e-mail ve SITA adresleri ile ofislerinin telsiz frekansları,

3.5) Acil durumlarda görevli olacak personelin eğitimlerini ve diğer hazırlıkları organize edecek bir acil durum komitesinin oluşturulması,

3.6) Tüm acil durum çalışmaları için bir saha amirinin tayini.

4) Kurtarma ve Yangınla Mücadele:

ICAO EK-14 ve bu eke ilişkin olarak yayımlanan dokümanların son şeklinde istenen standartlarda kurtarma ve yangınla mücadele şartlarına uygun olarak gerekli tesisler, ekipman, personel ve bunlara ilişkin prosedürler ile hava alanı kurtarma ve yangınla mücadele hizmetlerinden sorumlu kişilerin isim ve görevleri.

5) Hava Alanı Hareket Sahasının Hava Alanı İşleticisi Tarafından Kontrolü:

Hava alanı hareket sahasının hava alanı işleticisi tarafından kontrolüne ilişkin prosedürlerin özellikleri aşağıdakileri içermelidir;

5.1) Hava alanı operasyonlarının normal saatleri içinde ve dışında pist ile taksiyollarında pist sürtünme ve su derinliği ölçümlerini içeren denetlemelere ilişkin düzenlemeler,

5.2) Bir denetleme yapılırken hava trafik kontrol servisi ile görüşebilme imkanlarının sağlanmasına ilişkin düzenlemeler,

5.3) Denetleme kayıt defterinin tutulmasını sağlama ve kayıt defterinin yeri,

5.4) Denetleme aralıkları ve zamanlarına ilişkin detaylar,

5.5) Denetleme formu,

5.6) Denetleme sonuçlarının rapor edilmesi ve emniyetsiz koşulların giderilmesini sağlamak için takip edilecek işlemlere ait prosedürler,

5.7) Denetleme yapmakla sorumlu kişilerin isimleri ve görevleri ile bu kişilere mesai saatleri içinde ve dışında ulaşılması mümkün telefon numaraları.

6) Görsel Yardımcılar ve Hava Alanı Elektrik Sistemleri:

Mania aydınlatmaları dahil hava alanı aydınlatmaları, işaretlemeler ve hava alanı elektrik sisteminin denetlenmesi ve bakımına ilişkin prosedürlerin özellikleri aşağıdakileri içermelidir;

6.1) Hava alanı operasyonları normal mesai saatleri içinde ve dışında denetlemelerinin yapılması için gerekli düzenlemeler ve denetlenmesi sırasında kullanılacak denetleme formu,

6.2) Denetlemelerin sonuçlarını kayda geçirme ve eksikliklerin giderilmesi için yapılacak müteakip işlere ilişkin düzenlemeler,

6.3) Periyodik bakım ve acil bakım işlerinin yapılabilmesi için gerekli düzenlemeler,

6.4) Varsa yedek güç kaynaklarına ilişkin düzenlemeler ve sistemin kısmen veya tamamen arızaya uğradığı hallerde yapılacak diğer işlemlere ilişkin yöntemler,

6.5) Aydınlatma denetleme ve bakımından sorumlu kişilerin isim ve görevleri ile mesai saatleri içinde ve dışında bu kişilere ulaşılacak telefon numaraları.

7) Hareket Alanının Bakımı:

Hareket alanının bakımı için gerekli tesis ve prosedürlere ilişkin özellikler aşağıdakileri içermelidir;

7.1) Kaplamalı alanların bakımına ilişkin düzenlemeler,

7.2) Kaplamasız pist ve taksiyollarının bakımına ilişkin düzenlemeler,

7.3) Pist ve taksi yolu çizgilerinin bakımına ilişkin düzenlemeler,

7.4) Hava alanı drenaj bakımına ilişkin düzenlemeler.

8) Hava Alanı Çalışmalarının Emniyeti:



Mania limit yüzeyinin üstüne taşabilecek hareket alanında ve yakınlarında yapım ve onarım çalışmalarının planlanması ve güvenle yürütülmesine ilişkin prosedürlerin özellikleri aşağıdakileri içermelidir;

8.1) Bu işlerin yerine getirilmesi sırasında hava trafik kontrol sistemi ile iletişim için gerekli düzenlemeler,

8.2) İşlerin planlanması ve yürütülmesinden sorumlu kişi ve kurumların isim ve görevleri ile bu kişilere her zaman ulaşılabilir telefon numaraları,

8.3) Hava alanı işletmecisi, hava alanının herhangi bir veya birkaç ünitesini işleten işletmeciler, yer hizmetleri kuruluşları ve uçak işletmecilerinin adı ve onlara mesai saatleri içinde ve dışında ulaşılabilir telefon numaraları,

8.4) Gerek duyulduğunda iş planları dağıtım listesi.

9) Apron Yönetimi:

Apron yönetim prosedürlerinin özellikleri aşağıdakileri içermelidir;

9.1) Hava trafik kontrol servisi ile apron yönetim birimi arasındaki düzenlemeler,

9.2) Uçak park konumları ayarlanması için düzenlemeler,

9.3) Motorun çalıştırılması ve geri-geri itilmesi ile ilgili düzenlemeler,

9.4) Marshalling hizmeti,

9.5) Follow-me hizmeti.

10) Apron Emniyet Yönetimi:

Apron emniyetinin sağlanması için gerekli prosedürler aşağıdakileri içermelidir;

10.1) Jet itişlerinden korunma,

10.2) Uçak yakıt dolumu sırasında emniyet tedbirlerinin uygulanması,

10.3) Apronun süpürülmesi,

10.4) Apronun temizlenmesi,

10.5) Apron üzerindeki olayların ve kazaların raporlanması için düzenlemeler,

10.6) Apronda çalışan tüm personelin emniyet uygunluğunun kontrolü için düzenlemeler.

11) Hava Tarafı Araç Kontrolü:

Hareket alanında veya yakınlarında kullanılan yer araçlarının kontrolüne ilişkin prosedürün özellikleri aşağıdakileri içermelidir;

11.1) Hız limitleri ve kuralları uygulama yöntemleri dahil, uygulanan trafik kurallarının detayları,

11.2) Hareket alanında işleyen araçların kullanımı için izin verilme yöntemi.

12) Vahşi Hayatla Mücadele Yönetimi:

Hava alanı uçuş bölgesinde veya hareket alanlarında kuş veya memeli hayvanlardan dolayı uçak operasyonları için ortaya çıkabilecek tehlikelere karşı uygulanacak yöntemlerin özellikleri aşağıdakileri içermelidir;

12.1) Vahşi hayatla mücadele ve kontrol programlarının uygulanmasına ilişkin düzenlemeler,

12.2) Vahşi hayatla mücadeleden sorumlu kişilerin isim ve görevleri ile mesai saatleri içinde ve dışında bu kişilere ulaşılabilir telefon numaraları.

13) Mania Kontrolü:

Mania kontrolü ile ilgili yöntemler aşağıdakileri içermelidir;

13.1) Mania limit yüzeylerinin takibi ve A tipi haritalarda belirlenen kriterlere göre kalkış yüzeyindeki maniaların takibi,

13.2) Maniaların işletmeci tarafından kontrolü,

13.3) Mania limit yüzeyleri sınırları içindeki yapılaşmaların yüksekliğinin takibi,

13.4) Hava alanı yakınındaki yeni yapılaşmaların kontrolü,

13.5) Gerekirse Havacılık Bilgi Yayınlarındaki (AIP) değişiklikler de dahil olmak üzere, maniaların yeri ve nitelikleri ile bu manialardaki yeni gelişmelerin Bakanlığa bildirilmesi.

14) Hareket Kabiliyetini Kaybetmiş Uçakların Kaldırılması için ICAO EK-14 e İlişkin Olarak Yayınlanan Doküman 9137-AN/898 Kısım 8 in 14 üncü Bölümünde Belirtilen Görev, Yetki ve Sorumluluklar:

Hareket alanlarında veya yakınında bulunan hareket kabiliyetini kaybetmiş uçakların kaldırılmasına ilişkin yöntemlerin özellikleri aşağıdakileri içermelidir;

14.1) Hava alanı işletmecisi ve uçak işletmecisinin görev ve sorumlulukları,

14.2) Uçak işletmecisine bildirim yapılmasına ilişkin düzenlemeler,

14.3) Hava trafik kontrol sistemi ile bağlantı kurulmasına ilişkin düzenlemeler,

14.4) Hareket kabiliyetini kaybetmiş uçakların kaldırılması için ekipman ve personelin teminine ilişkin düzenlemeler,

14.5) Hareket kabiliyetini kaybetmiş uçakların kaldırılmasından sorumlu kişilerin isimleri, görevleri ve telefon numaraları.

15) Tehlikeli Maddelerde Yöntemler:

Hava alanında tehlikeli maddelere güvenli bir şekilde müdahale edilmesi ve depolanmasına ilişkin yöntemlerin özellikleri aşağıdakileri içermelidir;

15.1) Uçak yakıtları dahil yanıcı sıvıların ve diğer tehlikeli maddelerin depolanması için hava alanındaki özel yerler için düzenlemeler,

15.2) Tehlikeli maddelerin teslimatı, depolanması, dağıtım ve müdahalesine ilişkin yöntemler.

16) Düşük Görüş Şartlarındaki Operasyonlar:

Gerek duyulduğunda pist görüş mesafesinin ölçümü ve raporlanması dahil düşük görüş şartlarındaki operasyonlarda uygulanacak yöntemlerin özellikleri ve pist görüş mesafesinin ölçümünden sorumlu kişilerin isimleri ve çalışma saatleri içinde ve dışında bu kişilere ulaşılabilecek telefon numaraları.

17) Radar ve Seyrüsefer Yardımcılarının Bulunduğu Alanların Korunması:

Hava alanında tesis edilen radar ve telsiz seyrüsefer yardımcılarının performans ve işlevlerinin devamlılığının sağlanabilmesine ilişkin yöntemlerin özellikleri aşağıdakileri içermelidir;

17.1) Radar ve seyrüsefer yardımcılarının yakınındaki faaliyetlerin kontrolüne ilişkin düzenlemeler,

17.2) Bu cihazların yakınlarındaki yer bakımlarına ilişkin düzenlemeler,

17.3) Tehlikeli mikrodalga radyasyonu uyarı işaretlerinin temini ve kurulmasına ilişkin düzenlemeler.

Bu bölümde belirtilen yöntemler aşağıdaki açık ve kesin bilgileri içermelidir. Ancak, söz konusu yöntemler konu ile ilgili olmadığında veya uygulanamaz nitelikte olduğunda bunun nedeni belirtilmelidir;

a) İşletme yönteminin ne zaman ve hangi şartlarda devreye sokulacağı,

b) İşletme yönteminin nasıl devreye sokulacağı,

c) Hangi işlemlerin yapılacağı,

d) İşlemleri yapacak olan kişiler,

e) Çalışmaların yapılmasında gerekli ekipman ile bu ekipmanların bulunduğu yerler.

**e) Hava Alanı İdaresi ve Emniyet Yönetim Sistemi**

1) Hava Alanı İdaresi:

Hava alanı idaresinin özellikleri aşağıdakileri içermelidir;

1.1) Kilit personelin adları ve ünvanları ile bunların sorumluluklarını gösteren hava alanı organizasyon şeması,

1.2) Hava alanı emniyetinden tam sorumlu kişinin isim, unvan ve telefon numarası,

1.3) Hava alanı komiteleri.

2) Emniyet yönetim Sistemi:

Tüm emniyet şartlarına uygunluğun sağlanması ve emniyet performansında kesintisiz gelişimin gerçekleştirilebilmesi için kurulan emniyet yönetim sisteminin temel özellikleri aşağıdakileri içermelidir;

2.1) Emniyet yönetim süreci ve bunun operasyonel bakım süreci uygulanana kadar olan emniyet politikası,

2.2) Emniyet hususlarında ferdi ve grup sorumluluklarıyla birlikte personelin belirtildiği Emniyet Yönetim Sistemi yapısı ve organizasyonu,

2.3) ICAO tarafından yayımlanan EK-14 de yer alan standartlar ve önerilen uygulamalar, ulusal mevzuat, standartlar, kurallar ve emirlerde yer alan şartlara her zaman için uygunluğun sağlanması bakımından, pratikte tüm risklere karşı kontrol mekanizmasının oluşturulması ve emniyet inisiyatiflerine öncelik verilmesi gibi emniyet performans hedeflerine ait Emniyet Yönetim Sistemi stratejisi ve planlaması,

2.4) Emniyet mesajlarının etkili biçimde iletilmesi ile emniyet şartlarının uygulanmasına ilişkin tesis ve yöntemleri kapsayan Emniyet Yönetim Sistemi uygulaması,

2.5) Daha yüksek emniyet yönetim seviyesi (emniyet tedbirleri programı) gerektiren kritik emniyet alanlarının uygulanması ve gerçekleştirilmesine ilişkin sistem,

2.6) Emniyetin geliştirilmesi, kaza önleme ve kesintisiz emniyet takibi ile kaza, olay, şikayet, sorun, hata, aykırılıklar ve arızaların değerlendirilerek giderilmesi ve analizini kapsayan risk kontrolü için bir sistem için alınan tedbirler,

2.7) Emniyet kalite kontrolü sistem ve programlarının ayrıntısını içeren iç emniyet denetim ve tetkik sistemi,

2.8) Hareket alanı kaplaması ve havaalanı aydınlatmasının tasarım ve yapımına ilişkin bilgileri içeren hava alanı işletme ve bakım kayıtları ile tüm emniyetle ilgili hava alanı tesislerine ait dokümantasyon sistemi. Bu sistem, tabloları da içeren kayıtların kolayca erişilmesini sağlamalıdır,

2.9) Emniyet konusundaki görevler için personele sağlanan eğitimdeki yeterliliğin gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesini içeren personelin eğitim ve yeterliliği ve ayrıca personelin yeterliliğini ölçmeye yönelik sertifika sistemi,

2.10) Hava alanındaki yapım işleri ile ilgili sözleşmelerdeki emniyet ile ilgili hükümlerin birleştirilmesi ve uygulanması.

### **Sertifikalandırma Kriterleri**

**Madde 25** — Hava alanı işletmecisi, aşağıdaki kriterleri sağlayan hava alanları için belirtilen sertifikayı kendi adına tescil ettirmek zorundadır. Bu kriterleri sağlamayan hava alanları için sertifika alınması zorunlu değildir. Sertifikalandırılmayan hava alanlarına hava yolu işletmeleri tarafından yapılacak iniş ve kalkışlar hava yolu işletmecisi ve kaptan pilotun yetki ve sorumluluğundadır.

"A Grubu Sertifika" verilecek hava alanlarında olması gereken minimum fiziki özellikler ve hizmetler:

1) En az 1 adet 3000x45 m veya daha büyük ebatta piste sahip olması,

- 2) Seyrüsefer yardımcı cihazlarının (ILS, VOR, DME, NDB ve benzeri) bulunması,
- 3) En az CAT I veya CAT II kategorisinde pist aydınlatma ve yaklaşma ışıklarına sahip olması,
- 4) Terminal yolcu kapasitesinin yıllık en az 3.000.000 olması,
- 5) Terminal konforuna (ısıtma-soğutma-havalandırma-oturma grupları ve benzeri) sahip olması,
- 6) Hava alanına inecek en büyük gövdeli uçak tipi için kaza kırım ve kurtarma olanaklarına sahip olması,
- 7) Uçuş emniyetinin sağlanması için kullanılan özel maksatlı araç, gereç ve teçhizata (kar rotatifi, pist sürtünme katsayısını ölçen teçhizat ve benzeri) sahip olması,
- 8) Kargo kolaylıklarına sahip olması,
- 9) Sahip olduğu pist veya pistler için hava alanına inecek en büyük gövdeli uçak tipine göre Bakanlıkça belirlenecek Kaplama Sınıflandırma Numarasına (PCN) sahip olması,
- 10) Hava alanına inecek en büyük gövdeli uçak tipine göre belirlenecek en az 5 uçak kapasiteli aprona sahip olması,
- 11) Aşağıdaki kolaylıkların kesintisiz olarak sağlanması;
  - Gümrük ve pasaport kontrol hizmeti,
  - Meteoroloji hizmeti,
  - Yangın söndürme hizmeti,
  - PTT hizmeti,
  - Sağlık hizmeti,
  - Yakıt hizmeti,
  - Yer hizmeti,
  - İkrâm hizmeti,
  - Güvenlik hizmeti,
- 12) Hava alanı ile şehir merkezi arasındaki ulaşım kolaylıklarının olması.

"B Grubu Sertifika" verilecek hava alanlarında olması gereken minimum fiziki özellikler ve hizmetler:

- 1) En az 1 adet 1800x45 m veya daha büyük ebatta piste sahip olması,
  - 2) Gerekli seyrüsefer yardımcı cihazlarının bulunması,
  - 3) Pist aydınlatma ve yaklaşma ışıklarına sahip olması,
  - 4) Terminal yolcu kapasitesinin yıllık en az 1.000.000 olması,
  - 5) Sahip olduğu pist veya pistler için hava alanına inecek en büyük gövdeli uçak tipine göre Bakanlıkça belirlenecek Kaplama Sınıflandırma Numarasına (PCN) sahip olması,
  - 6) Hava alanına inecek en büyük gövdeli uçak tipine göre belirlenecek en az 3 uçak kapasiteli aprona sahip olması,
  - 7) Aşağıdaki kolaylıkların sağlanması;
    - Kesintisiz meteoroloji hizmeti,
    - Kesintisiz Güvenlik hizmeti,
    - Kalkış ve inişten en az 2 saat önce, Yangın söndürme hizmeti,
    - Kalkış ve inişten en az 2 saat önce, PTT hizmeti,
    - Kalkış ve inişten en az 2 saat önce, Sağlık hizmeti,
- Uluslararası hava alanı ise yukarıdaki hizmetlere ilaveten aşağıdaki kolaylıkların kalkış ve inişten en az 2 saat önce sağlanmış olması;
- Gümrük ve pasaport kontrol hizmeti,
  - Yakıt hizmeti,
  - Yer hizmeti,
  - İkrâm hizmeti,
- 8) Hava alanı ile şehir merkezi arasındaki ulaşım kolaylıklarının olması.

"C Grubu Sertifika" verilecek hava alanlarında olması gereken minimum fiziki özellikler ve hizmetler:

- 1) En az 1 adet 1200x30 m veya daha büyük ebatta piste sahip olması,
- 2) Gerekli seyrüsefer yardımcı cihazlarının bulunması,
- 3) Pist aydınlatma ve yaklaşma ışıklarına sahip olması,
- 4) Sahip olduğu pist veya pistler için hava alanına inecek en büyük gövdeli uçak tipine göre Bakanlıkça belirlenecek Kaplama Sınıflandırma Numarasına (PCN) sahip olması,
- 5) Hava alanına inecek en büyük gövdeli uçak tipine göre belirlenecek en az 1 uçak kapasiteli aprona sahip olması,
- 6) Aşağıdaki kolaylıkların sağlanması;
  - Kesintisiz meteoroloji hizmeti,
  - Kesintisiz Güvenlik hizmeti,
  - Kalkış ve inişten en az 2 saat önce, Yangın söndürme hizmeti,
  - Kalkış ve inişten en az 2 saat önce, PTT hizmeti,
  - Kalkış ve inişten en az 2 saat önce, Sağlık hizmeti,

Uluslararası hava alanı ise yukarıdaki hizmetlere ilaveten aşağıdaki kolaylıkların kalkış ve inişten en az 2 saat önce sağlanmış olması;

- Gümrük ve pasaport kontrol hizmeti,
- Yakıt hizmeti,
- Yer hizmeti,
- İkram hizmeti,

7) Hava alanı ile şehir merkezi arasındaki ulaşım kolaylıklarının olması.

### **Hava Alanı İşletme Ruhsatı ve Hava Alanı Sertifikası Taleplerini İnceleme Komisyonu**

**Madde 26** — Hava alanı işletme ruhsatı ve hava alanı sertifikası talepleri, bu iş için Bakan onayı ile oluşturulan ve bir başkan ile dört üyeden oluşan inceleme komisyonunca incelenir. Bu komisyon Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü teknik ve uzman personelinden oluşur.

a) Komisyona ilgili kurum ve kuruluşlardan görüş almak üzere temsilciler çağırılabilir.

b) Komisyon kararları oy çokluğu esasına göre alınır; her üyenin bir oy hakkı vardır; çekimser oy kullanılamaz.

c) Hava Alanı İşletme Ruhsatı ve Hava Alanı Sertifikası Bakanın onayı ile verilir.

d) Komisyon, hava alanı işletme ruhsatı ve hava alanı sertifikası taleplerini 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, bu Yönetmelik, ICAO tarafından yayımlanan ekler ve bu eklere ilişkin olarak yayımlanan dokümanların son şeklinde belirtilen tüm standart ve tavsiyelerde belirtilen hususlar ile ECAC tarafından yayımlanan Doküman 30 da belirtilen standartların sağlanıp sağlanmadığını tespit etmek amacıyla yerinde yapacağı denetime müteakip en geç 60 gün içerisinde değerlendirir.

## **ÜÇÜNCÜ KISIM Teknik Uygulamalar**

### **Teknik Talimatlar**

**Madde 27** — Bu Yönetmelikte yer almayan hava alanı yapımı, işletimi ve sertifikalandırılması kapsamına giren ve/veya istisnai özellik arz eden konulara ilişkin uygulamalar ile bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller Bakanlıkça düzenlenir ve bu düzenlemeler yönetmeliğin eki olarak yürürlüğe girer.

Bu Yönetmeliğin amaç maddesi çerçevesinde, teknik uygulamalar için Bakanlık gerek gördüğünde çeşitli talimatlar hazırlar ve bu talimatlar yönetmeliğin eki olarak yürürlüğe girer.

Hazırlanan talimatlar Bakanın onayı ile yürürlüğe girer. Gerekli görülenler Havacılık Bilgi Yayınları (AIP)'de yayımlanır.

Hava alanı işletmecisi tarafından yayımlanan teknik talimatların bir suretinin Bakanlığa gönderilmesi zorunludur.

## **DÖRDÜNCÜ KISIM Sorumluluklar, Denetleme ve Cezai Müeyyideler**

### **Sorumluluklar**

**Madde 28** — Hava alanı işletmecisi, faaliyetlerini 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, bu Yönetmelik ve ICAO ve ECAC tarafından belirlenen uluslararası standartlarda yürütmek için her türlü tedbiri almak hususunda Bakanlığa karşı sorumludur.

a) Hava alanı işletmecisi, hizmetlerinin uluslararası standartlarda yürütülmesini teminen her türlü tedbiri alır ve aldırır.

b) Hava alanı işletmecisi, hizmetlerinin uluslararası standartlarda yürütülmesi için gerekli işletme talimatlarını yayımlamak zorundadır.

c) Hava alanı işletmecisinin, işlettiği her hava alanı için, organizasyon yapısında ve bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesinde belirtilen Hava Alanı Kılavuzunda görevlendireceği personelin görev, yetki ve sorumlulukları belirtilerek ICAO Doküman 9774 AN/969'da öngörülen standartlarda bir Emniyet Yönetim Sistemi oluşturması zorunludur.

d) Hava alanı işletmecisinin, işlettiği her hava alanı için ICAO Doküman 9774 AN/969'da öngörülen standartlarda bir iç denetim organizasyonu oluşturması zorunludur.

e) Hava alanı işletmecisi, hava alanında uçuş veya uçak işlemleri yürüten işletmeciler ile diğer tüm hava alanı kullanıcılarını hava alanına ait uçuş ve yer emniyeti ile hava alanı düzenine ilişkin kurallara uymaya zorlayıcı tedbirleri almak zorundadır.

f) Hava alanında uçuş ve yer emniyeti ile hava alanı düzeninin sağlanabilmesi için, hava alanında uçuş veya uçak işlemleri yürüten işletmeciler ile diğer tüm hava alanı kullanıcıları, uçuş ve yer emniyeti konusıyla ilgili kaza-kırım, vaka, kusur ve hataları hava alanı işletmecisine en kısa süre içerisinde bildirmek ve işletmeci ile işbirliği yapmak zorundadır.

### **Denetleme ve cezai müeyyideler**

**Madde 29** — Hava alanı işletmecileri Bakanlık tarafından denetlenir veya denettirilir. Yapılan denetimlerde 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve bu kanuna ilişkin olarak yayımlanan yönetmelikler ile ICAO ve ECAC tarafından belirlenen uluslararası standartlara aykırı davranışlar tespit edilmesi halinde hava alanı geçici veya devamlı olarak kapatılır.

a) Hava alanlarında yapılacak denetimlerde görülecek kusur ve eksiklikler ve bu Yönetmelik ile ICAO ve ECAC kurallarına aykırı durumlar uçuş emniyetini tehlikeye düşürücü olarak bulunur ise eksikliğin söz konusu olduğu faaliyet ve buna bağlı tüm faaliyetler derhal durdurularak bu eksikliklerin giderilmesi için işletmeciye Bakanlıkça belirlenecek yeterli bir süre verilir.

b) Yapılan denetleme sırasında uçuş emniyetini tehlikeye sokmayan ancak, hizmette aksamalara neden olan kusur ve eksiklikler ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve bu kanuna ilişkin yayımlanan yönetmelikler ile ICAO ve ECAC standartlarına aykırı durumların tespit edilmesi halinde eksiklikler işletmeciye yazılı olarak bildirilir ve bu eksikliklerin giderilmesi için yeterli bir süre verilerek bu eksikliklerin giderilmesi istenir. İşletmeci, verilen bu süre içinde eksiklikleri gidererek Bakanlığa bilgi vermek zorundadır.

c) Hava alanı işletmecisi, hava alanlarında görevli kamu kurum ve kuruluşlarının görevli memurları hakkında, bu yönetmelikte belirtilen kural ve kaidelere uçuş ve yer emniyeti ile hava alanı düzenine ilişkin kurallara aykırı davranışlarını tespit etmesi halinde tabi oldukları disiplin mevzuatına, işçi ve diğer personel hakkında ise tâbi oldukları mevzuata göre işlem yapılmasını ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirir. Kuruluşlar yapılan kovuşturma sonucunda tanzim edilen raporu ve yapılan işlem sonucunu en kısa zamanda hava alanı işletmecisine bildirmek zorundadır.

d) Hava alanı işletmecisi ile gerçek ve özel tüzel kişilerden oluşan hava alanı kullanıcıları arasında; hava alanı işletmecisi ile kullanıcılar arasındaki karşılıklı ilişkiler, hak ve yükümlülükler ile bu Yönetmelikte ve Bakanlık veya hava alanı işletmecisi tarafından yayımlanan işletme talimatlarında belirtilen kural ve kaidelere aykırı davranışların cezai müeyyidelerinin düzenlendiği bir "Hizmet Sözleşmesi"nin imzalanması zorunludur. Hizmet Sözleşmesi 3 yıl sürelidir. Sözleşmenin yenilenmesi veya uzatılması şartları hava alanı işletmecisi tarafından belirlenir. Hizmet Sözleşmesi bu Yönetmelik hükümleri ve ilgili diğer mevzuata aykırı olamaz.

## **BEŞİNCİ KISIM**

### **Son Hükümler**

#### **Geçici Hükümler**

**Geçici Madde 1** — Halen işletilmekte olan hava alanları için, hava alanı işletmecilerinin bu Yönetmeliğin yayımından sonra en geç 3 yıl içinde bu Yönetmelikte istenen tüm koşulları sağlamaları ve Bakanlığa müracaat ederek İşletme Ruhsatı almaları ve sertifika işlemlerini yapturmaları zorunludur. Bu süre Bakanlıkça en fazla 1 yıla kadar uzatılabilir.

**Geçici Madde 2** — Halen işletilmekte olan ve yıllık yolcu trafiği;

a) En az 500.000 olan hava alanları için bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinde belirtilen en az "A Grubu Sertifika" kriterlerinin sağlanması,

b) En az 300.000 olan hava alanları için bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinde belirtilen en az "B Grubu Sertifika" kriterlerinin sağlanması,

c) En az 100.000 olan hava alanları için bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinde belirtilen en az "C Grubu Sertifika" kriterlerinin sağlanması,

zorunludur.

Bu maddede belirtilen yolcu trafiğini sağlayamayan ancak bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinde belirtilen kriterleri sağlayan hava alanlarına hangi grup sertifikasının verileceğine bu Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde belirtilen inceleme komisyonu karar verir.

#### **Yürürlük**

**Madde 30** — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**Madde 31** — Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma Bakanı yürütür.

**EK-1**  
**HAVA ALANI YAPIMI BAŞVURU FORMU**

**I - GENEL BİLGİLER**

<b>HAVA ALANI BİLGİLERİ:</b>			
HAVA ALANI ADI		REFERANS KODU*	
İLİ		MÜLKİYETİ	
İLÇESİ		RAKIMI	
ADRESİ		ŞEHİR MERKEZİNE UZAKLIK	
<b>HABERLEŞME BİLGİLERİ:</b>			
ADI SOYADI		ADRES	
TELEFON		FAKS	
TELEKS		E-MAIL	

\* Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) tarafından yayımlanan EK-14'ün son versiyonunda belirtildiği şekilde Kod Harfi ve Kod No'su belirlenecektir.

**II - BAŞVURU BİLGİ DOSYASI**

Başvuru dosyasına aşağıdaki bilgilerin eklenmesi gereklidir;

- 1) AMAÇ,
- 2) "ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ (ÇED)" RAPORU veya "ÇEVRESEL ETKİLERİ ÖNEMSİZDİR" KARARI,
- 3) SERMAYE DURUMU - KAYNAK DURUMU,
- 4) MASTER PLANI,

- 5) HAVA ALANI YAPIMI FİZİBİLİTE RAPORU,
  - a) Yatırım bedeli,
  - b) Başlama ve bitiş tarihi,
  - c) Ekonomik ömrü,
  - d) Projenin gerekçesi,
  - e) Hava alanının yapılacağı bölge ile kent merkezi arasındaki ulaşım bağlantıları,
  - f) Bu hava alanından hangi noktalara uçuş yapılacağı,
  - g) Yolcu sayısı tespiti,
  - h) Diğer ulaşım türleriyle olan mukayesesi,
  - i) Şehir merkezi-hava alanı, hava alanı-diğer hava alanları, hava alanı-en yakın hava alanı için ulaşım zaman analizi,
  - j) Ağırlıklı olarak ne tür bir hava yolu ulaşımının düşünüldüğü (ticari, turistik, kargo, eğitim, sportif gibi),
  - k) Milli ekonomi yönünden değerlendirilmesi,
  - l) Finansman temini ve analizi,
- 6) HAVA ALANI İŞLETİMİ FİZİBİLİTE RAPORU,
  - a) İçhat-dışhat çalışma statüsü,
  - b) Çalışma süreleri,
  - c) Hangi hava alanları ile bağlantılı ulaşım için kullanılacağı,
  - d) Kurulacak işletme teşkilatı kadrosu tanımı ve eğitim planı,
  - e) İşletmeyle ilgili araç, gereç ve teçhizat planlaması,
  - f) Kuruluş aşamasındaki maliyet,
  - g) Finansman türü ve analizi,
  - h) Yolcu sayısı tespiti,
- 7) HAVA ALANININ KİM TARAFINDAN VE NASIL İŞLETİLECEĞİNİN BİLGİ VE BELGELERİ,
  - a) Hava alanı işletme teşkilat şeması,
  - b) İşletim için gerekli personelin temin ve eğitim şekli,
  - c) İşletim için gerekli araç, gereç ve teçhizatın temin şekli,
  - d) Hava trafik hizmetlerinin temin şekli,
- 8) HAVA TRAFİK ETÜD VE DEĞERLENDİRME SONUÇ RAPORU,
- 9) BÖLGENİN 1/25000 VE 1/5000 ÖLÇEKLİ TOPOĞRAFİK HARİTASI VE VAZİYET PLANI İLE İMAR DURUMU,
- 10) HAVA ALANI YAPILACAK OLAN TAŞINMAZIN 3° LİK VEYA 6° LİK ÜLKE KOORDİNATLARI (UTM KOORDİNATLARI),
- 11) METEOROLOJİK RAPORLAR (SON 15 YILLIK).

**EK-2**

**HAVA ALANI İŞLETİMİ BAŞVURU FORMU**

**I - GENEL BİLGİLER**

<b>HAVA ALANI BİLGİLERİ:</b>			
HAVA ALANI ADI		ICAO KODU	
İLİ		KULLANIM ŞEKLİ	İÇHAT ( ) DIŞHAT ( )
İLÇESİ		STATÜSÜ	SİVİL ( ) SİVİL-ASKERİ ( )
İŞLETMECİSİ		ADRESİ	
<b>HABERLEŞME BİLGİLERİ:</b>			
ADI SOYADI		ADRES	
TELEFON		FAKS	
TELEKS		E-MAIL	

**II - BAŞVURU BİLGİ DOSYASI**

Başvuru dosyasına aşağıdaki bilgilerin ICAO EK-2, 3, 9, 10, 11, 14, 15, 17 ve bu eklere ilişkin olarak yayımlanan dokümanlar ile ECAC Doküman 30'da belirtilen tüm standart ve tavsiyelere uygun olarak eklenmesi gereklidir;

- 1) İŞLETME TALİMATI,
- 2) YANGINLA MÜCADELE TALİMATI,
- 3) PİST YÜZEY ŞARTLARI TALİMATI,

- 4) KUŞLA MÜCADELE TALİMATI,
- 5) KURTARMA HİZMETLERİ TALİMATI,
- 6) MANİALARIN KONTROLÜ TALİMATI,
- 7) PAT SAHALARDA ARAÇ KULLANMA TALİMATI,
- 8) GÜVENLİK PLANI VE ACİL DURUM PLANI,
- 9) BAKIM-ONARIM TALİMATI,
- 10) TERMİNAL ÖZELLİKLERİ,
- 11) HAVA SEYRÜSEFER KOLAYLIKLARI VE TALİMATI,
- 12) İŞLETMECİ TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER TALİMATLAR,
- 13) HAVA ALANINA AİT ALTYAPI BİLGİLERİ,
- 14) PERSONEL LİSTESİ,
- 15) GENEL ARAÇ, GEREÇ, TEÇHİZAT LİSTESİ,
- 16) ÖZEL ARAÇ, GEREÇ, TEÇHİZAT LİSTESİ,
- 17) KALİTE SİSTEMİ KİTABI,
- 18) HAVA ALANI MASTER PLANI,
- 19) HAVA ALANINA SEFER YAPACAK OLAN HAVA YOLU İŞLETMELERİ LİSTESİ,
- 20) YER HİZMETLERİ, İKRAM, YAKIT KURULUŞLARI LİSTESİ,

**EK-3**

**T.C.  
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI  
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ  
HAVA ALANI İŞLETME RUHSATI**

---

**RUHSAT NO.**

---

**HAVA ALANI ADI**

---

**İŞLETMECİNİN ADI**

Bu işletme ruhsatı, 2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY-14A), Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) tarafından yayımlanan



EK'ler ve bu eklere ilişkin olarak yayımlanan dokümanlarda belirtilen standartlar ve önerilen uygulamalar ile Avrupa Sivil Havacılık Konferansı (ECAC) tarafından yayımlanan Doküman 30'da belirtilen standartları sağladığı için işletmeciye verilmiştir.

Bu işletme ruhsatı yukarıda belirtilen Kanun, Yönetmelik, ICAO ve ECAC kurallarına uymak kaydıyla işletmeciye hava alanını işletmeye yetkili kılar.

Bu işletme ruhsatı başkasına devredilemez; iade edilmediği, geri alınmadığı veya iptal edilmediği sürece geçerlidir.

.../.../ ...

**ULAŞTIRMA BAKANI**

**EK-4**  
**HAVA ALANI SERTİFİKASI BAŞVURU FORMU**

**1) Başvuru Sahibinin Kimlik Bilgileri**

Tam Adı:  
Adresi:  
Posta Kodu:  
Görevi:  
Telefon:  
Faks:  
E-mail:

**2) Hava Alanı Özellikleri:**

Adı:  
Coğrafi Koordinatları:  
En yakın şehir veya yerleşim yerine olan mesafesi:

**3) Hava Alanı Sahasının Mülkiyeti**

Başvuru sahibi hava alanı sahasının mal sahibi midir?

( ) EVET ( ) HAYIR

Hayır ise, şu bilgileri bildiriniz:

- Sahaya ilişkin sahip olunan hakların detayı,
- Sahanın mal sahibinin isim ve adresi dışında sahip olunan hakkın söz konusu sahanın bir hava alanı olarak başvuru sahibi tarafından kullanılmasına izin verildiğine ilişkin resmi belge,
- Hava alanının kullanması beklenen en büyük uçak tipi,
- Hava alanının düzenli toplu taşımacılık operasyonlarında kullanılıp kullanılmayacağı,

e) Hava Alanı Sertifikasında yer alacak detaylar

Hava Alanı Adı:  
Hava Alanı İşletmecisi:

Yukarıda yazılı hava alanı işletmecisi adına, işbu yazıyla hava alanını işletmek üzere sertifika için başvuruda bulunuyorum.

İmzalayan:

**Ek Bilgiler:**

1. ICAO tarafından yayımlanan Doküman 9774 AN/969 ve Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY-14A)'ya uygun olarak hazırlanan Hava Alanı Kılavuzu'nun iki suretinin başvuru formu ile birlikte gönderilmesi gerekmektedir.
2. Başvurunun Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'ne teslim edilmesi gerekmektedir.
3. Bu başvurudaki bütün hususlar için sunulacak belgelerin aslı veya onaylı suretlerinin olması ve eksiksiz olarak sunulması gerekmektedir.

**EK-5**

**T.C.  
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI  
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ  
HAVA ALANI SERTİFİKASI**

\_\_\_\_\_

**GRUBU**

\_\_\_\_\_

**SERTİFİKA NO.**

\_\_\_\_\_

**HAVA ALANI ADI**

\_\_\_\_\_

**İŞLETMECİNİN ADI**

Bu sertifika, 2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY-14A), Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) tarafından yayımlanan EK'ler ve bu

eklere ilişkin olarak yayımlanan dokümanlarda belirtilen standartlar ve önerilen uygulamalar ile ICAO Doküman 9774 AN/969 ve Avrupa Sivil Havacılık Konferansı (ECAC) tarafından yayımlanan Doküman 30'da belirtilen standartları sağladığı için hava alanı işletmecisine verilmiştir.

Bu sertifika yukarıda belirtilen kanun, yönetmelik, ICAO ve ECAC kuralları ile Hava Alanı Kılavuzunda belirtilen prosedürlere uyulması kaydıyla geçerlidir.

Bu sertifika başkasına devredilemez; iade edilmediği, geri alınmadığı veya iptal edilmediği sürece geçerlidir.

..... / ..... / .....

**ULAŞTIRMA BAKANI**